

Узагальнено-особові речення

Узагальнено-особовим називається речення, у якому дійовою особою може мислитися **будь-хто з людей**. Головний член речення (присудок) у таких реченнях **стосується усіх і кожного зокрема і виражається різними способовими формами**.

! Ці речення найчастіше виражаються в прислів'ях і приказках.

Прислів'я і приказки (proverbs and sayings) - стійкі народні вислови, які у стислій, влучній формі передають життєвий досвід, думку, емоційну оцінку якогось явища. Наприклад: 1. Не кидай слова на вітер. 2. Не позичай у сусіда розуму. 3. Пильнуй свого носа, а не чужого проса. 4. За одного вченого двох невчених дають (Нар. творчість).

! Узагальнено-особові речення використовуються і в художній літературі: Хоча лежачого не б'ють, та і полежать не дають ледачому (Т.Шевченко).

Вправа № 1. Прочитайте народні вислови і виконайте завдання.

1. Коней на переправі не міняють . 2. У гості збирайся, а вдома пообідати не забудь. 3. Багатий скаче, а бідний плаче. 4. Людей слухай, а свій розум май. 5. З дурнем каші не звариш. 6. Язик до Києва доведе. 7. Роботу пригортай, а лінь відганяй. 8. Кожна птиця свою пісню співає. 9. Держи язик за зубами. 9. Наука в ліс не веде, а з лісу виводить. 10. Правда вчить, як на світі жити (Народна творчість).

а) Випишіть односкладні узагальнено-особові речення (**пам'ятайте**, що у таких реченнях є **тільки присудок** (дієслово, verb), немає підмета (subject).

б) Підкресліть у них присудок і надпишіть особу та число. Наприклад: **не міняють** – 3-я особа множини.

Особи дієслів

Однина

Множина

1-ша особа - Я

1-ша особа - Ми

2-га особа - Ти

2- га особа - Ви

3-тя особа - Він, Вона, Воно

3-тя особа – Вони

Вправа № 2. Установіть відповідність між частинами народних висловів. Поясніть зміст утворених прислів'їв.

1. Їсть за вола,	А. з боргами вставатимеш
2. Лежачи на боці,	Б. не сунься у воду
3. Щоб спрагу згасити,	В. щастя шукає
4. Не спитавши броду,	Г. треба водиці попити
5. До роботи не силуйте,	Д. а робить за комара
6. Бережи честь змолоду,	Е. та у спину рогачем
7. Нагодують калачем,	Є. а здоров'я під старість
8. Довго спатимеш,	Ж. а до їди таки бийте

Вправа № 3. Прочитайте англійські прислів'я і приказки, а також їхні відповідники українською. Усно поясніть зміст цих висловів.

- 1. When in Rome, do as the Romans.** – Серед вовків жити — по-вовчому вити.
- 2. Don't judge a book by its cover.** – По одежі стрічають, а по уму випроводжають. Не суди з одежі, а суди з розуму.
- 3. Practice makes perfect.** – Повторення - мати навчання.
- 4. Don't make a mountain out of an anthill.** – Не роби з мухи слона.
- 5. Actions speak louder than words.** – Людина красна не словами, а добрими справами.
- 6. Curiosity killed the cat.** – Цікавій Варварі ніс відірвали.
- 7. No news is good news.** – Відсутність новин - хороша новина.
- 8. Speak of the devil.** – Про вовка промовка, а вовк на поріг.
- 9. Strike while the iron is hot.** – Всьому свій час. Куй залізо, поки гаряче.
- 10. The grass is always greener on the other side of the hill.** – Всюди добре, де нас нема.